

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«Δαπάνες μετακινουμένων εντός και εκτός επικράτειας»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι πιο κάτω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Δαπάνες μετακίνησης: τα ποσά που αναγνωρίζει ο φορέας για: α. τα έξοδα κίνησης, β. τα έξοδα διανυκτέρευσης, γ. την ημερήσια αποζημίωση, δ. τα έξοδα εγκατάστασης και μεταφοράς οικοσκευής και ε. το επίδομα αλλοδαπής.
2. Έξοδα κίνησης: το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων) ή της κάρτας απεριορίστων διαδρομών, η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, καθώς και το ποσό της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του παρόντος.
3. Έξοδα διανυκτέρευσης: το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος.
4. Ημερήσια αποζημίωση: το χρηματικό ποσό, το οποίο καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη κυρίως των εξόδων διατροφής, κατά τη μετακίνηση και παραμονή του εκτός έδρας.
5. Έξοδα μεταφοράς οικοσκευής: το ποσό που αναγνωρίζεται για τη μεταφορά του οικιακού εξοπλισμού, της επίπλωσης, του ρουχισμού και των ατομικών ειδών, πλην του αυτοκινήτου.
6. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής: Το ποσό που καταβάλλεται μηνιαίως στο μετακινούμενο στο εξωτερικό, εφόσον η παραμονή του εκεί υπερβαίνει το διάστημα των τριάντα (30) ημερών.
7. Έδρα: το κατάστημα της Υπηρεσίας, όπου υπηρετεί ο μετακινούμενος, διαφορετικά η κατοικία του σε περίπτωση που αυτή βρίσκεται πλησιέστερα στον τόπο προορισμού ή στην περίπτωση που ο μετακινούμενος είναι ιδιώτης.
8. Εντός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση μέχρι πενήντα (50) χιλιόμετρα από την έδρα του μετακινούμενου ή μέχρι είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική χώρα και αντίστροφα. Σε περίπτωση που η μετακίνηση λαμβάνει χώρα και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

9. Εκτός έδρας μετακίνηση: η μετακίνηση πέραν των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την έδρα του μετακινούμενου ή πέραν των είκοσι (20) ναυτικών μιλίων για μετακινήσεις από την ηπειρωτική προς τη νησιωτική χώρα και αντίστροφα ή ανεξαρτήτου απόστασης για μετακίνηση από νησί σε νησί. Σε περίπτωση που η μετακίνηση λαμβάνει χώρα και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.
10. Εκτός έδρας ημέρα: κάθε ημέρα μετακίνησης εκτός έδρας του μετακινούμενου, ανεξάρτητα εάν διανυκτερεύει ή επιστρέφει αυθημερόν. Στις ημέρες εκτός έδρας περιλαμβάνεται και η ημέρα επιστροφής, εφόσον αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.
11. Διαδοχική μετακίνηση: η μετάβαση διαδοχικά σε περισσότερες από μια περιοχές για εκτέλεση υπηρεσίας σε κάθε μια από αυτές.
12. Διανυκτέρευση: η διαμονή του μετακινούμενου, κατά τις νυκτερινές ώρες στην εκτός έδρας μετακίνησή του.
13. Ημιδιατροφή: πρωινό και ένα γεύμα (μεσημεριανό ή βραδινό) ή μόνο ένα γεύμα.
14. Κατοικία : ο τόπος όπου το πρόσωπο έχει την κύρια και μόνιμη εγκατάστασή του.
15. Μέλη οικογένειας: ο/η σύζυγος, τα άγαμα τέκνα του/της μέχρι του δέκατου όγδοου (18^{ου}) έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένου ή μέχρι του εικοστού τέταρτου (24^{ου}), εφόσον φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε Ι.Ε.Κ. δημόσια ή ιδιωτικά ή σε περίπτωση σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%).

Άρθρο 2 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται οι μετακινούμενοι με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή φορέα του Δημοσίου, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. στ του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 Α'), συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) με νομική προσωπικότητα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των φορέων της περίπτωσης 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του νόμου 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για εκτέλεση ή παροχή υπηρεσίας, ειδική αποστολή, για συμμετοχή σε ημερίδες, διημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, καθώς και οι μετατιθέμενοι ή αποσπώμενοι.
2. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν με τον προσφορότερο και οικονομικότερο τρόπο την κάλυψη των πραγματικών αναγκών μετακίνησης.

Άρθρο 3 **Ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας**

1. Ο αριθμός των επιτρεπομένων κατ' έτος ημερών εκτός έδρας των μετακινούμενων προσώπων για οποιαδήποτε από τις αιτίες της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος, ανάλογα με τον κλάδο, την κατηγορία την ειδικότητα που ανήκουν ή την ιδιότητά τους, καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, κατ' ανώτατο όριο, τις εξήντα (60). Το όριο αυτό δεν προσαυξάνεται στις περιπτώσεις ανάθεσης καθηκόντων άλλου κλάδου ή ειδικότητας ή σε περίπτωση μετακίνησης εκτός έδρας υπό άλλη ιδιότητα.

Προκειμένου για υπαλλήλους που υπηρετούν στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, αντί των ως άνω κοινών υπουργικών αποφάσεων εκδίδεται αντίστοιχα απόφαση του αρμόδιου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (πρώην Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης).

2. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των ημερών εκτός έδρας:

- α) για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων έκτακτων και απρόβλεπτων γεγονότων (θεομηνίες, πυρκαγιές, επιδημίες ή κήρυξη συγκεκριμένης περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης), μέχρι τριάντα (30) ημέρες ετησίως,

- β) για μετακινήσεις των μηχανικών για τις ανάγκες ελέγχου και επίβλεψης μελετών και έργων, των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών για τις ανάγκες των εν γένει ελέγχων, των γεωτεχνικών υπαλλήλων για τις ανάγκες εφαρμογής προγραμμάτων και ελέγχων του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (πρώην Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) και των φορέων που εποπτεύει, των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής και της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη), μέχρι τριάντα (30) ημέρες ετησίως και

- γ) ειδικά για έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες, μέχρι είκοσι (20) ημέρες ετησίως.

Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται οι ειδικότητες και τα συγκεκριμένα υπηρεσιακά καθήκοντα στα οποία αφορά η υπέρβαση καθώς και ο αριθμός ημερών αυτής μέχρι του ανωτέρω αριθμού ημερών. Οι αποφάσεις της παραγράφου αυτής εκδίδονται μετά την εξάντληση του ανώτατου ορίου και με δυνατότητα αναδρομικής ισχύος δύο (2) μηνών.

3. Ειδικώς για τις μετακινήσεις εκτός έδρας των υπαλλήλων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, για τη διενέργεια ελέγχου λειτουργίας των επιχειρήσεων καζίνο, των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β., των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.), και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς, δύναται να καθορίζονται με κοινή απόφαση του καθ' ύλην Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά.

Άρθρο 4 **Αποφάσεις μετακίνησης**

1. Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους υπαλλήλους και λειτουργούς των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (πρώην Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης) αντίστοιχα ή το κατά νόμο εξουσιοδοτημένο όργανο. Για το προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται από τους Προέδρους αυτών ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, ενώ για το προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και των δημοσίων επιχειρήσεων οι αποφάσεις εκδίδονται από το Δ.Σ. ή το εξουσιοδοτημένο από αυτό όργανο. Οι αποφάσεις μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη ή από το κατά το νόμο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Οι αποφάσεις μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού εκδίδονται από το Δήμαρχο ή από το κατά το νόμο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.
2. Οι αποφάσεις μετακίνησης για τους ιδιώτες εκδίδονται από το αρμόδιο κατά την παράγραφο 1 του παρόντος όργανο του φορέα για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η μετακίνηση.
3. Οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται με την απαραίτητη προϋπόθεση ύπαρξης σχετικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα και βεβαίωση δέσμευσης αυτής κατά τις διατάξεις του Δημοσίου Λογιστικού.
4. Οι αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης του μετακινούμενου, περιλαμβάνουν απαραίτητα το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητά του, τον κλάδο ή την ειδικότητα, την ημερομηνία αναχώρησης, έναρξης και λήξης των εργασιών και επιστροφής, τον αριθμό των ημερών και των διανυκτερεύσεων, την πλήρη και σαφή αιτιολογία της μετακίνησης, τον τόπο και το μέσο αυτής, το ποσό της δαπάνης και την αντίστοιχη βεβαίωση δέσμευσης πίστωσης για τη συγκεκριμένη μετακίνηση, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται και ορίζεται ρητά από τις διατάξεις του παρόντος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας μετακίνησης με προφορική εντολή, παρέχεται και γραπτή έγκριση με έκδοση σχετικής απόφασης μετακίνησης, το αργότερο μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία επιστροφής του μετακινούμενου στην έδρα του.

Άρθρο 5 **Θέσεις μετακινουμένων**

1. Οι μετακινούμενοι στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό δικαιούνται να ταξιδεύουν, ανάλογα με την ιδιότητά τους και το βαθμό που κατέχουν, στις παρακάτω θέσεις :

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι

Με πλοίο και τρένο στην Α' θέση με δικαίωμα χρήσης κλινάμαξας Α' θέσης και με αεροπλάνο στην οικονομική θέση, για το εξωτερικό και εσωτερικό οι παρακάτω :

α. Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (πρώην Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων), Περιφερειάρχες, Δήμαρχοι δήμων με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων,

Πρέσβεις, Πληρεξούσιοι Υπουργοί Α' και Β' και αντίστοιχοι, Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι και Εισαγγελείς Ανωτάτων Δικαστηρίων, Γενικός Επίτροπος Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και αντίστοιχοι, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αρχηγός και Υπαρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.), Αρχηγοί Γενικών Επιτελείων, Αρχηγός Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, Διοικητής Αγίου Όρους, Πρόεδροι Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, Πρυτάνεις, Πρόεδροι Τ.Ε.Ι., Ειδικός Νομικός Σύμβουλος Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομητόνων (Σ.Ο.Ε.), ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.).

Οι σύζυγοι των ανωτέρω, όταν συνοδεύουν αυτούς επίσημα.

β. Κατ' απονομή Πρέσβεις, Σύμβουλοι της Επικρατείας, Σύμβουλοι Πρεσβείας Α' ή Β' και αντίστοιχοι, Αρεοπαγίτες, Σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αντίστοιχοι, Αντεπίτροπος των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, Αντιπρόεδρος και Νομικοί Σύμβουλοι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), και Νομικοί Σύμβουλοι της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, Αντεισαγγελείς Αρείου Πάγου, Πρόεδροι και Εισαγγελείς Εφετών, Πάρεδροι Ανωτάτων Δικαστηρίων, Εφέτες και Αντεισαγγελείς Εφετών, Πρόεδροι και Εισαγγελείς Πρωτοδικών, Πάρεδροι του Ν.Σ.Κ., Επικεφαλής Νομικών Προσώπων του Δημόσιου Τομέα και ΔΕΚΟ –Πρόεδροι, Διοικητές, Αντιπρόεδροι, Διευθύνοντες Σύμβουλοι – Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, Γενικοί Γραμματείς Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., Αντιπρυτάνεις, Καθηγητές Α.Ε.Ι. και Πρόεδροι αναγνωρισμένων Ερευνητικών Κέντρων, Αντιπρόεδροι και Καθηγητές Τ.Ε.Ι. όλων των βαθμίδων, Ερευνητές, Διοικητής Στρατιάς, Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας, Αντιστράτηγοι, Υποστράτηγοι, Ταξίαρχοι και αντίστοιχοι, Συνταγματάρχες και αντίστοιχοι, Ειδικοί Γραμματείς, ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Γενικοί Διευθυντές, Διευθύνοντες Σύμβουλοι Δημόσιων Οργανισμών και Επιχειρήσεων, Προϊστάμενοι των Ειδικών Γραφείων του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού, Αναπληρωτής Διοικητής Αγίου Όρους, Αντιπεριφερειάρχες, Πρόεδροι Περιφερειακών Συμβουλίων και Επιτροπών, Αντιπρόεδρος και Σύμβουλοι του Α.Σ.Ε.Π., βοηθί Συνήγοροι του Πολίτη, Αντιπρόεδροι και Μέλη όλων των Ανεξάρτητων Αρχών και οι αναπληρωτές αυτών, μέλη ΣΟΕ, Γενικός Επιθεωρητής Περιβάλλοντος, Εθνικός Συντονιστής για την αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, Εισαγγελέας κατά της Διαφθοράς, Διευθυντές και αντίστοιχοι, Προϊστάμενοι Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης ή αντίστοιχης μονάδας, Επιθεωρητές, Ειδικοί Σύμβουλοι και Ειδικοί Συνεργάτες, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό του άρθρου 33 του ν. 2190/1994 που υπηρετεί στα πολιτικά γραφεία, Σχολικοί Σύμβουλοι, Δήμαρχοι κάτω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων, Αντιδήμαρχοι και Αναπληρωτές Νομικοί Σύμβουλοι Υπουργείου Εξωτερικών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II

Με πλοίο και τρένο στη Β' θέση και στην οικονομική θέση με αεροπλάνο, για το εξωτερικό και εσωτερικό, με δικαίωμα χρήσης κλινάμαζας Β' θέσης μόνο για το εξωτερικό, οι παρακάτω :

Γραμματείς Πρεσβείας Α', Β', Γ' και αντίστοιχοι, Εισηγητές Ανωτάτων Δικαστηρίων, Πρωτοδικές και Αντεισαγγελείς Πρωτοδικών, Ειρηνοδίκες, Έμμισθοι Πάρεδροι Πρωτοδικών και αντίστοιχοι, Δικαστικοί Αντιπρόσωποι του Ν.Σ.Κ., Νομικοί Σύμβουλοι ή Δικηγόροι Νομικών Υπηρεσιών Δημοσίου, Μέλη Περιφερειακών Συμβουλίων και Επιτροπών, Μέλη Δημοτικών Συμβουλίων, Αντισυνταγματάρχες,

Ταγματάρχες και αντίστοιχοι, Λοχαγοί - Υπολοχαγοί και αντίστοιχοι, Τμηματάρχες και αντίστοιχοι, επιστημονικοί συνεργάτες Σ.Ο.Ε., Προϊστάμενοι Υπηρεσιών επιπέδου Τμήματος ή ενδιάμεσου επιπέδου μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος, Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων Ν.Π.Δ.Δ. και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, νομικοί συνεργάτες Υπουργείων, υπάλληλοι Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. με Α΄ και Β΄ βαθμό, Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. Α.Ε.Ι. και Ε.Ε.Π. Τ.Ε.Ι., λοιποί ιδιώτες.

2. Τα μέλη οικογενείας, όπου προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος, δικαιούνται να ταξιδεύουν στην ίδια θέση που ταξιδεύει ο υπάλληλος.
3. Συνοδοί ασφαλείας δικαιούνται την ίδια θέση με το πρόσωπο που συνοδεύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Άρθρο 6 Έξοδα κίνησης εντός έδρας

1. α. Για τους επιμελητές και κλητήρες,
β. για τους υπαλλήλους που ασκούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, παράλληλα με τα κύρια καθήκοντά τους χρέη επιμελητή όταν δεν υπάρχουν επιμελητές, και
γ. για τους τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας υποχρεωτικής (Υ.Ε.) ή δευτεροβάθμιας (Δ.Ε.) εκπαίδευσης τεχνικών υπηρεσιών για τη συντήρηση περιφερειακών κτιρίων του φορέα τους,
τα αναγνωριζόμενα έξοδα κίνησης εντός έδρας περιλαμβάνουν μόνο το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς. Για τις περιπτώσεις α. και γ. δύναται, αντί του αντιτίμου των εισιτηρίων, να χορηγείται κάρτα απεριορίστων διαδρομών. Για την αναγνώρισή τους δεν απαιτείται γραπτή εντολή.
2. α. Για τους τεχνικούς υπαλλήλους και τους μηχανικούς για την επίβλεψη και εκτέλεση των δημόσιων έργων, όπως αυτά προσδιορίζονται με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,
β. για τους τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας υποχρεωτικής (Υ.Ε.) ή δευτεροβάθμιας (Δ.Ε.) εκπαίδευσης τεχνικών υπηρεσιών για τη συντήρηση περιφερειακών κτιρίων του φορέα τους, σε περίπτωση που είναι αναγκαία για το σκοπό της μετακίνησης η μεταφορά εξοπλισμού ή υλικών που λόγω βάρους ή όγκου δεν μεταφέρονται με συγκοινωνιακά μέσα,
γ. για τους υπαλλήλους του τεχνικού εξοπλισμού των Περιφερειών της χώρας (χειριστές μηχανημάτων, οδηγοί αυτοκινήτων, τεχνίτες και εργάτες), για τις μετακινήσεις τους από την έδρα της υπηρεσιακής τους μονάδας στον τόπο παροχής εργασίας τους με αυθημερόν επιστροφή, και
δ. για υπαλλήλους που διενεργούν ελέγχους, επιθεωρήσεις ή δειγματοληψίες ή συντήρηση σχολείων, καθώς και επισκέψεις κοινωνικής, υγειονομικής ή ιατρικής μέριμνας,
και μέχρι διακόσια πενήντα (250) χιλιόμετρα μηνιαίως, για όλες τις ως άνω περιπτώσεις, επιτρέπεται η χρήση εντός έδρας, ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου που ανήκει στον ίδιο ή τον/τη σύζυγο, ύστερα από έγκριση του αρμόδιου οργάνου της παρ. 1 του άρθρου 4, με προσωπική τους ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημιά και εφόσον βεβαιώνεται αρμοδίως ότι δεν υφίσταται διαθέσιμο υπηρεσιακό όχημα για τις μετακινήσεις αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές καταβάλλεται η δαπάνη χιλιομετρικής

αποζημίωσης του άρθρου 8, η δαπάνη διοδίων και ο τυχόν ναύλος του οχήματος σε περίπτωση μετακίνησης με θαλάσσιο μέσο μαζικής μεταφοράς.

Για τα επιπλέον χιλιόμετρα αναγνωρίζεται το αντίτιμο του φθηνότερου εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων.

3. Απαραίτητη προϋπόθεση για τις μετακινήσεις, κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου είναι η ύπαρξη γραπτής εντολής του οικείου προϊσταμένου, για χρησιμοποίηση ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου.
4. Σε περίπτωση μη χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου καταβάλλεται το αντίτιμο του φθηνότερου εισιτηρίου.
5. Μίσθωση μεταφορικού μέσου, επιτρέπεται όταν είναι αναγκαία η μεταφορά υλικών, που λόγω όγκου ή βάρους δεν μεταφέρονται με συγκοινωνιακά μέσα.
6. Αν δεν υπάρχει συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, επιτρέπεται, για τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η χρησιμοποίηση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) ή η μίσθωση επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσεως σε περίπτωση που το κόστος της μίσθωσης αυτής είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της χρήσης ταξί, τούτου αιτιολογημένου στην απόφαση μετακίνησης. Στην τελευταία περίπτωση αναγνωρίζεται το ποσό του κόστους μίσθωσης και η χιλιομετρική αποζημίωση.
7. Για τη μετάβαση των μετακινουμένων, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, από την κατοικία τους στην Υπηρεσία τους και αντίστροφα, δεν αναγνωρίζονται έξοδα μετακίνησης, ανεξάρτητα αν η κατοικία του υπαλλήλου είναι εκτός ή εντός της έδρας της Υπηρεσίας του.
8. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κλάδου επιμελητών δικαστηρίων, οι οποίοι ασχολούνται αποκλειστικά με την επίδοση δικογράφων και στους υπαλλήλους των Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομικών, κλάδου επιμελητών, οι οποίοι ασχολούνται αποκλειστικά με την επίδοση φορολογικών εγγράφων και πράξεων διοικητικής εκτέλεσης. Στους υπαλλήλους αυτούς χορηγούνται πάγια έξοδα κίνησης σε μηνιαία βάση, ποσού πενήντα ευρώ (50 €) το μήνα ανά υπάλληλο.

Άρθρο 7

Έξοδα κίνησης εκτός έδρας.

1. Τα αναγνωριζόμενα έξοδα κίνησης εκτός έδρας περιλαμβάνουν το αντίτιμο των εισιτηρίων όλων των απαιτούμενων μέσων μαζικής μεταφοράς που χρησιμοποιούν οι μετακινούμενοι, για τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του άρθρου 2 μετακινήσεις, εκτός της έδρας τους όσο και κατά την επιστροφή τους σε αυτή.
2. Οι μετακινούμενοι εκτός έδρας, κατά τις προβλεπόμενες από το άρθρο 2 μετακινήσεις τους, επιτρέπεται να χρησιμοποιούν ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο, που ανήκει στους ίδιους ή σε σύζυγο, ύστερα από έγκριση του αρμόδιου οργάνου της παραγράφου 1 του άρθρου 4, με προσωπική τους ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημία του αυτοκινήτου και εφόσον βεβαιώνεται αρμοδίως ότι δεν υφίσταται διαθέσιμο υπηρεσιακό όχημα για τις μετακινήσεις αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές

καταβάλλεται η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης του άρθρου 8, η δαπάνη διοδίων, καθώς και ο ναύλος αυτοκινήτου σε περίπτωση μετακίνησης με θαλάσσιο μέσο μαζικής μεταφοράς.

3. Η χρησιμοποίηση ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου επιτρέπεται στις εξής περιπτώσεις:

α. Για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια του νομού, ανεξάρτητα αν οι περιοχές εξυπηρετούνται από συγκοινωνιακά μέσα.

β. Για τους υπαλλήλους των Περιφερειών, για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια της Περιφέρειας, ανεξάρτητα αν οι περιοχές εξυπηρετούνται από συγκοινωνιακά μέσα.

γ. Για τους υπαλλήλους των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

δ. Για λοιπές μετακινήσεις, εάν προβλέπεται στην εντολή διαδοχική μετακίνηση.

ε. Για μετακινήσεις στη νησιωτική χώρα, όταν στη σχετική εντολή προβλέπεται διαδοχική μετακίνηση εντός του νησιού στο οποίο γίνεται η μετακίνηση.

Σε περίπτωση μη χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου καταβάλλεται το αντίτιμο του φθηνότερου εισιτηρίου.

4. Αν χρησιμοποιήθηκε ιδιωτικής χρήσης μεταφορικό μέσο, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α - δ της παραγράφου 3 του παρόντος, καταβάλλεται μόνο το αντίτιμο του εισιτηρίου του φθηνότερου συγκοινωνιακού μέσου της αντίστοιχης διαδρομής.

5. Μίσθωση μεταφορικού μέσου επιτρέπεται όταν είναι αναγκαία η μεταφορά υλικών που λόγω όγκου ή βάρους δεν μεταφέρονται με συγκοινωνιακά μέσα.

6. Αν δεν υπάρχει συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) ή η μίσθωση επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης σε περίπτωση που το κόστος της μίσθωσης αυτής είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της χρήσης ταξί, τούτου αιτιολογημένου στην εντολή μετακίνησης. Στην τελευταία περίπτωση αναγνωρίζεται το ποσό του κόστους μίσθωσης και η χιλιομετρική αποζημίωση.

Άρθρο 8

Το ύψος της χιλιομετρικής αποζημίωσης για τις μετακινήσεις εντός ή εκτός έδρας, όταν επιτρέπεται η χρήση ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση μπορεί να καθορίζεται και το ανώτατο όριο των κατά μήνα χιλιομέτρων, που επιτρέπεται να πραγματοποιούν οι μετακινούμενοι με ιδιόκτητα μεταφορικά μέσα εκτός έδρας. Μετά την εξάντληση του ανωτέρω ορίου καταβάλλεται μόνο το αντίτιμο των εισιτηρίων των φθηνότερων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Άρθρο 9

1. Για μετακινήσεις του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, που μετέχει στην προετοιμασία και διεξαγωγή των γενικών και ειδικών εξετάσεων, κατά την περίοδο αυτών, επιτρέπεται η μετακίνηση εντός ή εκτός έδρας, με αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης του ιδίου ή του/της συζύγου με προσωπική ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημιά, με έγκριση του αρμοδίου

οργάνου. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται η χιλιομετρική αποζημίωση του άρθρου 8 του παρόντος.

2. Τα οδοιπορικά έξοδα που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α΄) καταβάλλονται μόνο στην περίπτωση που η συμπλήρωση ωραρίου λαμβάνει χώρα την ίδια ημέρα.

Άρθρο 10 **Έξοδα Διανυκτέρευσης**

1. Έξοδα διανυκτέρευσης αναγνωρίζονται:
 - α. Όταν η απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου είναι μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιόκτητο ή υπηρεσιακό αυτοκίνητο και μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο. Για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα ή από νησί σε νησί σε απόσταση μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια. Σε περίπτωση που η μετακίνηση λαμβάνει χώρα και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.
 - β. Όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία επιστροφής, ανεξάρτητα από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης, η οποία βεβαιώνεται από την οικεία αστυνομική, λιμενική ή αερολιμενική Αρχή.
2. Το ποσό των εξόδων διανυκτέρευσης αναγνωρίζεται ανάλογα με την κατηγορία, στην οποία εντάσσονται οι δικαιούχοι βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 του παρόντος και βάσει του καταβληθέντος ποσού, και ορίζεται ως εξής :
 - α. Κατηγορία I, μέχρι 80 € ανά διανυκτέρευση
 - β. Κατηγορία II, μέχρι 60 € ανά διανυκτέρευσηΤα ανωτέρω ποσά προσαυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) κατά την υψηλή περίοδο και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε κατάλυμα κόστους υψηλότερου του οριζόμενου, ανά κατηγορία στην παρούσα παράγραφο, η δαπάνη αναγνωρίζεται μέχρι του οριζόμενου αυτού ποσού.
Ποσά διανυκτέρευσης υψηλότερα από αυτά της παρούσας παραγράφου, από όπου και αν προβλέπονται, παύουν να ισχύουν.
3. Δεν αναγνωρίζονται έξοδα διανυκτέρευσης όταν άλλος φορέας από αυτόν που εκδίδει την εντολή μετακίνησης, καλύπτει αυτά.
4. Οι συνοδοί ασφαλείας διαμένουν στο ίδιο ξενοδοχείο με το πρόσωπο που συνοδεύουν.

Άρθρο 11 **Ημερήσια αποζημίωση**

1. Η ημερήσια αποζημίωση ορίζεται στο ποσό των σαράντα (40) ευρώ, ανεξάρτητα από τη θέση ή το βαθμό του μετακινούμενου. Το ανωτέρω ποσό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.
Ποσά ημερήσιας αποζημίωσης υψηλότερα από αυτό της παρούσας παραγράφου, από όπου και αν προβλέπονται, παύουν να ισχύουν.

2. Η ημερήσια αποζημίωση της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται :
- A. Ολόκληρη :
- α. Όταν καταβάλλονται δαπάνες διανυκτέρευσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος νόμου.
- β. Όταν οι μετακινούμενοι, κατά την επιστροφή τους, είναι υποχρεωμένοι, λόγω των συγκοινωνιακών συνθηκών, να διανυκτερεύσουν ή σε πλοίο ή σε τρένο.
- γ. Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο ή σε φιλικό σπίτι.
- δ. Για την ημέρα επιστροφής, όταν συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.
- B. Κατά το ήμισυ:
- α. σε περίπτωση που παρέχεται ημιδιατροφή και
- β. όταν ο μετακινούμενος επιστρέφει αυθημερόν και η απόσταση του προορισμού από την έδρα του είναι i) μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιόκτητο ή υπηρεσιακό αυτοκίνητο, ή ii) μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο, ή iii) μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα ή από νησί σε νησί.
- Γ. Δεν καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση όταν παρέχεται πλήρης διατροφή.

Άρθρο 12 **Ειδικές περιπτώσεις μετακινήσεων**

Δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, που καλούνται από τις ανακριτικές και δικαστικές Αρχές να μετακινηθούν εκτός έδρας, ως μάρτυρες ή τεχνικοί σύμβουλοι για υπόθεση που σχετίζεται με την υπηρεσία τους, θεωρείται ότι μετακινούνται για εκτέλεση υπηρεσίας και γι' αυτούς αναγνωρίζονται έξοδα κίνησης, ημερήσια αποζημίωση και έξοδα διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ανωτέρω δεν δικαιούνται παράλληλα τυχόν αντίστοιχη αποζημίωση που χορηγείται από τα Δικαστήρια.

Άρθρο 13 **Έξοδα απόσπασης**

1. Δεν αναγνωρίζονται έξοδα απόσπασης :
- α. Για τους αποσπώμενους με αίτησή τους.
- β. για τους υπαλλήλους, οι οποίοι παραμένουν στη θέση που αποσπάστηκαν κατά παράταση της αρχικής απόσπασης.
2. Για τους λειτουργούς ή υπαλλήλους που αποσπώνται σε άλλη Υπηρεσία από αυτή που ανήκει η οργανική τους θέση, αναγνωρίζονται:
- α. Σε περίπτωση αυθημερόν επιστροφής, το αντίτιμο του εισιτηρίου μετάβασης και επιστροφής ή χιλιομετρική αποζημίωση και δαπάνη διοδίων, σε περίπτωση χρησιμοποίησης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου, που ανήκει σε αυτόν ή σε σύζυγο, καθώς και ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς. Σε κάθε περίπτωση η μηνιαία δαπάνη της παρούσας παραγράφου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο.
- β. Σε περίπτωση εγκατάστασης στον τόπο της απόσπασης για αποστάσεις άνω των εβδομήντα (70) χιλιομέτρων ή είκοσι (20) ναυτικών μιλίων, για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, αναγνωρίζονται, πέραν του αντιτίμου του φθηνότερου εισιτηρίου μετάβασης και επιστροφής του ίδιου και των μελών της οικογένειάς του ή της

χιλιομετρικής αποζημίωσης και της δαπάνης διοδίων, σε περίπτωση χρησιμοποίησης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου, που ανήκει σε αυτόν ή σε σύζυγο κατά την έναρξη και λήξη της απόσπασης και δαπάνη ξενοδοχείου ή μίσθωσης επιπλωμένης ή μη κατοικίας, μέχρι του ποσού των τριακοσίων (300) ευρώ μηνιαίως. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

γ. Σε περίπτωση που η απόσπαση έχει διάρκεια μεγαλύτερη του ενός (1) έτους, αναγνωρίζονται, πέραν των προβλεπόμενων στην περίπτωση β της παρούσας παραγράφου, το αντίτιμο της δαπάνης μεταφοράς οικοσκευής του μετακινούμενου, οι οποίες καταβάλλονται με την προσκόμιση φορτωτικής ή άλλων επίσημων παραστατικών στοιχείων και μέχρι του εκάστοτε βασικού ποσού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 14 **Έξοδα μετάθεσης**

1. Δεν αναγνωρίζονται έξοδα μετάθεσης :
 - α. Για τον νεοδιοριζόμενο υπάλληλο ή λειτουργό, για τη μετάβασή του από τον τόπο κατοικίας του στον τόπο διορισμού του.
 - β. Για τον μετατιθέμενο με αίτησή του.
 - γ. Για τον μετατιθέμενο σε συνέχεια απόσπασής του στον ίδιο τόπο, εφόσον καταβλήθηκαν τα έξοδα απόσπασης της παρ. 2 περ. γ του προηγούμενου άρθρου.
2. Για το μετατιθέμενο, που εγκαθίσταται σε άλλο τόπο από αυτόν της μετάθεσής του, αναγνωρίζονται έξοδα μετάθεσης για τον τόπο της μετάθεσής του.
- 2 Σε περίπτωση μετάθεσης αναγνωρίζεται το αντίτιμο του φθηνότερου εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του, εφόσον τον ακολουθούν, ή η χιλιομετρική αποζημίωση και δαπάνη διοδίων σε περίπτωση μετάβασης με ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο του μετατιθέμενου ή του/της συζύγου.
Στην περίπτωση που τα μέλη της οικογένειας του υπαλλήλου δεν συνταξιδεύουν με αυτόν, το αντίτιμο των εισιτηρίων τους βαρύνει τον οικείο φορέα, εφόσον αυτά μετακινούνται πριν από τη συμπλήρωση εξαμήνου από την ημερομηνία που μετακινήθηκε ο υπάλληλος.
3. Στον μετακινούμενο, λόγω μετάθεσης, καταβάλλεται, με την προσκόμιση της φορτωτικής ή άλλων επίσημων παραστατικών στοιχείων, ως έξοδα μεταφοράς οικοσκευής, βασικό ποσό τετρακοσίων (400) ευρώ για μετακίνηση μέχρι εκατόν πενήντα (150) χιλιόμετρα από τον τόπο μετάθεσης. Για απόσταση μεγαλύτερη από εκατόν πενήντα (150) χιλιόμετρα προστίθενται 0,53 € ανά χιλιόμετρο. Σε κάθε περίπτωση το συνολικό ποσό των εξόδων μεταφοράς οικοσκευής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτακόσια (800) ευρώ.
4. Στην περίπτωση μετάθεσης των δύο συζύγων στον ίδιο τόπο, τα έξοδα μετακίνησης των μελών της οικογένειας, καθώς και το ποσό της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αναγνωρίζονται για τον ένα εκ των δύο συζύγων.

Άρθρο 15 **Δαπάνες μετακίνησης στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας**

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Δημόσιας Τάξης και

Προστασίας του Πολίτη) και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού (πρώην Ναυτιλίας & Αιγαίου), εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται το ύψος, οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής των δαπανών μετακίνησης εσωτερικού στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου, εξακολουθεί να ισχύει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει τον τρόπο αποζημίωσης των μετακινήσεων των ανωτέρω στελεχών. Στην περίπτωση μη έκδοσης του ως άνω προεδρικού διατάγματος, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Άρθρο 16

Δαπάνες μετακίνησης – Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής

1. Για τους μετακινούμενους που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και μεταβαίνουν με εντολή φορέα του άρθρου 2, για εκτέλεση υπηρεσίας ή με ειδική αποστολή ή για εκπαίδευση στο εξωτερικό μέχρι τριάντα (30) ημέρες, αναγνωρίζονται το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων, ημερήσια αποζημίωση και έξοδα διανυκτέρευσης.
2. Για χρονικό διάστημα άνω των τριάντα (30) ημερών, για τους ανωτέρω, καθώς επίσης και για αυτούς που τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται, αναγνωρίζονται το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων και επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής σε ποσοστό επί του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής του Έλληνα πρέσβη της χώρας όπου υπηρετούν, το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση :
 - α. των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών για τους πολιτικούς υπαλλήλους,
 - β. των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού, Εξωτερικών και Οικονομικών για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, με εξαίρεση τις ειδικές περιπτώσεις του άρθρου 18 του παρόντος νόμου.
3. Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και καταβολής του ανωτέρω επιδόματος.
4. Στο πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό που έχει τοποθετηθεί, μετατεθεί ή αποσπαστεί στο εξωτερικό ή έχει μεταβεί για εκπαίδευση ή εκτέλεση υπηρεσίας για χρονικό διάστημα άνω των τριάντα (30) ημερών και μετακινείται με ειδική αποστολή ή για εκτέλεση υπηρεσίας ή για εκπαίδευση από την έδρα του στην ίδια ή άλλη χώρα του εξωτερικού, αναγνωρίζονται, πέραν του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων καθώς και δαπάνες διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος. Οι εν λόγω δαπάνες αναγνωρίζονται εφόσον δεν καλύπτονται από άλλο φορέα.
5. Οι μετακινούμενοι από το εσωτερικό στο εξωτερικό και αντίστροφα, καθώς και οι μετακινούμενοι εντός της ίδιας ή άλλης χώρας του εξωτερικού, μπορούν να

χρησιμοποιούν το ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο, δικό τους ή του/της συζύγου, με έγκριση του αρμοδίου οργάνου και με προσωπική τους ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημιά. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται η χιλιομετρική αποζημίωση του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η αποζημίωση αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το αντίτιμο του αεροπορικού εισιτηρίου και, σε περίπτωση που η διαδρομή αυτή δεν καλύπτεται από αεροπορική σύνδεση, τη δαπάνη του αντίστοιχου συγκοινωνιακού μέσου. Όταν η μετακίνηση γίνεται με άλλο μέσο, εκτός αεροπορικού ή ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου, καταβάλλεται το αντίτιμο του εισιτηρίου του μεταφορικού μέσου, του οποίου έγινε χρήση.

6. Το ποσό του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου καταβάλλεται μειωμένο, κατά περίπτωση, ως εξής :
- α. κατά σαράντα τοις εκατό (40%), σε περίπτωση που παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση από φορέα άλλο από εκείνον που ανήκει ο μετακινούμενος.
 - β. κατά πενήντα τοις εκατό (50%), σε περίπτωση που παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση και ημιδιατροφή από άλλο φορέα.
 - γ. κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%), σε περίπτωση που παρέχεται δωρεάν διανυκτέρευση και πλήρης διατροφή από άλλο φορέα.
7. Το ανωτέρω επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής περικλύπεται κατά το ποσό της αποζημίωσης ή αμοιβής που τυχόν καταβάλλεται από οποιοδήποτε άλλο φορέα ή πηγή.
8. Δεν καταβάλλεται επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής σε περίπτωση που προβλέπεται άλλο ποσό για την ίδια αιτία με ειδική διάταξη νόμου που διατηρείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος.

Άρθρο 17 **Ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού**

1. Η ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού καταβάλλεται σε ευρώ, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσονται οι μετακινούμενοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος και την κατάταξη των χωρών σύμφωνα με το Παράρτημα 1 που επισυνάπτεται στον παρόντα νόμο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, ως εξής :

	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ		
	Α	Β	Γ
α. Κατηγορία I :	100 €	80 €	60 €
β. Κατηγορία II :	80 €	60 €	50 €

2. Η καθοριζόμενη με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ημερήσια αποζημίωση μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανακαθορίζεται και η κατάταξη των χωρών του Παραρτήματος 1.
3. Η ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού καταβάλλεται ως εξής :

A. Ολόκληρη:

α. Για την ημέρα μετάβασης καθώς και την ημέρα επιστροφής μόνο όταν αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.

β. Για κάθε ημέρα παραμονής και διανυκτέρευσης στη χώρα μετάβασης.

B. Μειωμένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%):

α. Όταν πραγματοποιείται μετακίνηση των υπηρετούντων στο εξωτερικό για εκτέλεση υπηρεσίας ή με ειδική αποστολή ή εκπαίδευση στην ίδια ή άλλη χώρα του εξωτερικού με αυθημερόν επάνοδο στην έδρα τους.

β. Σε περίπτωση αυθημερόν μετάβασης και επιστροφής από την Ελλάδα στο εξωτερικό.

γ. Σε περίπτωση που παρέχεται ημιδιατροφή.

Γ. Μειωμένη κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), σε περίπτωση μετακίνησης με πληρωμένα ή καλυμμένα όλα τα έξοδα διατροφής και διανυκτέρευσης.

Δ. Σε περίπτωση καταβολής μέρους της αποζημίωσης αυτής από άλλο φορέα, καταβάλλεται ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του ποσού της αποζημίωσης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

E. Δεν παρέχεται ημερήσια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής.

Άρθρο 18

Ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού ειδικών περιπτώσεων στρατιωτικών

1. Ειδικά για το προσωπικό αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας που υπηρετεί στην Κύπρο, η αποζημίωση και τα λοιπά έξοδα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών.
2. Η ημερήσια αποζημίωση του προηγούμενου άρθρου, καταβάλλεται στο στρατιωτικό προσωπικό που μεταβαίνει για στρατιωτικές αποστολές, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες, αυξημένη κατά ποσοστό μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%). Το πρόσθετο αυτό ποσοστό καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών.
3. Στο στρατιωτικό προσωπικό, που υπηρετεί σε πολεμικά πλοία, καθώς και στο πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό που επιβαίνει σε αυτά, ειδικά κατά τις ημέρες παραμονής του πλοίου σε λιμάνια της αλλοδαπής, ανεξάρτητα εάν του παρέχεται κατάλυμα στην ξηρά, καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού καθοριζόμενη κατ' αποκοπή σε ευρώ, ανάλογα με το βαθμό, ως εξής :

ΒΑΘΜΟΣ

α. Αντιναύαρχος και αντίστοιχοι
Υποναύαρχος και αντίστοιχοι
Αρχιπλοίαρχος και αντίστοιχοι
Πλοίαρχος και αντίστοιχοι

ογδόντα (80 €)

β. Αντιπλοίαρχος και αντίστοιχοι

Διευθυντής-Ειδικοί Συνεργάτες Σύμβουλοι	εβδομήντα (70 €)
γ. Πλωτάρχης και αντίστοιχοι - Τμηματάρχης	εξήντα (60 €)
δ. Υποπλοίαρχος και αντίστοιχοι	πενήντα (50 €)
ε. Ανθυποπλοίαρχος και αντίστοιχοι -Λοιπό προσωπικό, Σημαιοφόρος	σαράντα (40 €)
στ. Σ.Ε.Α. Ανθυπασπιστής Ναύτης Δόκιμος	τριάντα πέντε (35 €)
ζ. Υπαξιωματικοί Μαθητές	είκοσι πέντε (25 €)
η. Οπλίτες (Ν/δίοπτοι)	είκοσι (20 €)

4. Στους υπηρετούντες σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού, κατά τις ημέρες παραμονής του υποβρυχίου σε λιμάνια της αλλοδαπής, καθώς και σε αυτούς που διανυκτερεύουν εκτός των πολεμικών πλοίων για υπηρεσιακούς λόγους, εφόσον δεν παρέχεται κατάλυμα, η αποζημίωση της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται στο διπλάσιο. Στην περίπτωση αυτή δεν καταβάλλονται έξοδα διανυκτέρευσης.
5. Στο προσωπικό που υπηρετεί ή επιβαίνει στα πολεμικά πλοία του Πολεμικού Ναυτικού, που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο σε ειδικές αποστολές και επιχειρήσεις, οι οποίες καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καταβάλλεται η αποζημίωση της παραγράφου 3 στο διπλάσιο για τις ημέρες παραμονής τους εκτός των ελληνικών θαλασσών.
6. Τα παραπάνω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών.

Άρθρο 19 **Έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού**

1. Το ποσό των εξόδων διανυκτέρευσης που αναγνωρίζεται, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσεται ο μετακινούμενος βάσει του άρθρου 5, ορίζεται ως εξής:
 - α. Κατηγορία I, μέχρι διακόσια (200) ευρώ ανά διανυκτέρευση.
 - β. Κατηγορία II, μέχρι εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά διανυκτέρευση.
 Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε κατάλυμα κόστους υψηλότερου του οριζομένου, ανά κατηγορία, στην παρούσα παράγραφο, η δαπάνη αναγνωρίζεται μέχρι του οριζομένου αυτού ποσού.
2. Οι συνοδοί ασφαλείας διαμένουν στο ίδιο ξενοδοχείο με το πρόσωπο που συνοδεύουν.

Άρθρο 20

Έξοδα μετάθεσης-τοποθέτησης-απόσπασης στο εξωτερικό

1. Για τους μετακινούμενους πολιτικούς και στρατιωτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς, λόγω μετάθεσης ή τοποθέτησης ή απόσπασης από το εσωτερικό στο εξωτερικό ή από μια πόλη χώρας του εξωτερικού σε άλλη πόλη της ίδιας ή άλλης χώρας, καθώς και για τους αποστελλόμενους για υπηρεσία ή με ειδική αποστολή ή εκπαίδευση, αναγνωρίζονται, πέραν των δαπανών μετακίνησης και του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής του άρθρου 16 του παρόντος:
 - α. Τα έξοδα κίνησης των μελών της οικογένειάς τους, εφόσον η παραμονή του μετακινούμενου στο εξωτερικό διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.
 - β. Έξοδα μεταφοράς της οικοσκευής τους, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο, εφόσον η παραμονή του μετακινούμενου στο εξωτερικό διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.
 - γ. Έξοδα εγκατάστασης τα οποία αντιστοιχούν σε ένα μηνιαίο επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής, εφόσον η παραμονή του μετακινούμενου στο εξωτερικό διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών. Για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, που τοποθετούνται ή μετατίθενται στο εξωτερικό, καθώς και στους απευθείας διοριζόμενους πρέσβεις, τα εν λόγω έξοδα αντιστοιχούν σε ένα μηνιαίο επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής με πλήρεις τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις, καθώς και στο σύνολο των μηνιαίων αποδοχών εσωτερικού.
2. Οι προβλεπόμενες δαπάνες μετακίνησης και τα έξοδα μεταφοράς της οικοσκευής των περιπτώσεων α και β της προηγούμενης παραγράφου αναγνωρίζονται και στην περίπτωση επιστροφής από το εξωτερικό.
3. Για όσους αποστέλλονται στο εξωτερικό για υπηρεσία ή με ειδική αποστολή, σε περίπτωση ανάκλησής τους, κατόπιν αιτήσεως ή με υπαιτιότητά τους, προ της συμπληρώσεως τριμήνου, τα έξοδα κίνησης των μελών της οικογένειάς τους, καθώς και τα έξοδα μεταφοράς της οικοσκευής, βαρύνουν τους ίδιους.
4. Στην περίπτωση που τα μέλη της οικογένειας του υπαλλήλου δεν συνταξιδέψουν με αυτόν, το αντίτιμο των εισιτηρίων τους βαρύνει τον οικείο φορέα, εφόσον αυτά μετακινούνται πριν την ημερομηνία μετακίνησης του υπαλλήλου ή πριν από τη συμπλήρωση εξαμήνου από την ημερομηνία που μετακινήθηκε ο υπάλληλος.
5. Έξοδα μεταφοράς οικοσκευής, καθώς και έξοδα κίνησης επιστροφής των μελών της οικογένειας υπαλλήλου ή λειτουργού που απεβίωσε στο εξωτερικό, αναγνωρίζονται σε βάρος του οικείου φορέα.
6. Στους μετακινούμενους με ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο, δικό τους ή του/της συζύγου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής ή τμήμα αυτής, καταβάλλεται η αξία ενός αεροπορικού εισιτηρίου της αντίστοιχης διαδρομής της θέσης που δικαιούνται να ταξιδεύουν. Επιπλέον καταβάλλεται το μισό της αξίας του ανωτέρω εισιτηρίου όταν συνοδεύονται από ένα μέλος της οικογένειάς τους, ολόκληρη δε η αξία όταν συνοδεύονται από περισσότερα του ενός μέλη.
7. Προκειμένου περί συζύγων, που και οι δύο είναι υπάλληλοι και τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται στην ίδια πόλη, τα έξοδα εγκατάστασης καταβάλλονται σε εκείνον που έχει μεγαλύτερο ύψος αποδοχών.

Άρθρο 21

Έξοδα μεταφοράς οικοσκευής

1. Τα έξοδα μεταφοράς οικοσκευής, της παρ. 1β του προηγούμενου άρθρου, σε περίπτωση αποδεδειγμένης μεταφοράς τουλάχιστον είκοσι (20) κυβικών μέτρων, ορίζονται σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί των εξόδων εγκατάστασης του προηγούμενου άρθρου.
2. Το ανωτέρω ποσοστό δύναται να ανέλθει σε:
 - α. πενήντα τοις εκατό (50%) για μετακινούμενο με ένα (1) μέλος οικογένειας που μεταβαίνει μαζί του και συνοικεί στο εξωτερικό με αυτόν, σε περίπτωση αποδεδειγμένης μεταφοράς τουλάχιστον τριάντα (30) κυβικών μέτρων,
 - β. εβδομήντα πέντε (75%) για μετακινούμενο με δύο (2) μέλη οικογένειας που μεταβαίνουν μαζί του και συνοικούν στο εξωτερικό με αυτόν, σε περίπτωση αποδεδειγμένης μεταφοράς τουλάχιστον σαράντα (40) κυβικών μέτρων και
 - γ. εκατό τοις εκατό (100%) για μετακινούμενο με άνω των δύο (2) μελών οικογένειας που μεταβαίνουν μαζί του και συνοικούν στο εξωτερικό με αυτόν, σε περίπτωση αποδεδειγμένης μεταφοράς τουλάχιστον πενήντα (50) κυβικών μέτρων.
3. Για τους μετακινούμενους των περιπτώσεων β) και γ) της προηγούμενης παραγράφου, όταν μεταφέρεται αποδεδειγμένα οικοσκευή κυβισμού μικρότερου αυτού που προβλέπεται για κάθε περίπτωση, αναγνωρίζεται η προσαύξηση της περίπτωσης που αντιστοιχεί στα μεταφερόμενα κυβικά.
4. Τα έξοδα μεταφοράς της οικοσκευής αναγνωρίζονται, εάν η μεταφορά πραγματοποιηθεί, το αργότερο μέσα σε έξι (6) μήνες, από την ανάληψη υπηρεσίας στη νέα θέση του μετακινούμενου και προκειμένου περί απολυομένων ή παραιτούμενων, από την παράδοση υπηρεσίας.
5. Η ίδια προθεσμία ισχύει και για τα έξοδα μεταφοράς οικοσκευής του υπαλλήλου που απεβίωσε στο εξωτερικό.
6. Σε περίπτωση μετακίνησης συζύγων υπαλλήλων ή λειτουργών στην ίδια πόλη, τα έξοδα μεταφοράς οικοσκευής αναγνωρίζονται μόνο στον ένα σύζυγο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ´

Άρθρο 22

Μετακίνηση Προέδρου της Δημοκρατίας, μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών και βουλευτών

1. Τα έξοδα κίνησης και διαμονής που προκαλούνται λόγω των μετακινήσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας, των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών για υπηρεσιακούς λόγους, αναγνωρίζονται απολογιστικά, σύμφωνα με τα προσκομιζόμενα παραστατικά. Η ημερήσια αποζημίωση για μετακινήσεις στο εσωτερικό καθορίζεται για όλους τους ανωτέρω στο ποσό των σαράντα (40) ευρώ, ενώ για μετακινήσεις στο εξωτερικό καθορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ.
2. Τα θέματα μετακινήσεων του Προέδρου και Αντιπροέδρων της Βουλής καθώς και των βουλευτών ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Άρθρο 23

Ειδικές ρυθμίσεις- Λογιστικές διατάξεις-

Δικαιολογητικά

1. Για τους ιδιώτες, που, κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων, καλούνται από το εξωτερικό προκειμένου να παράσχουν υπηρεσίες σε φορέα του άρθρου 2, αναγνωρίζονται έξοδα κίνησης, ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού και έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και ειδικότερα της κατηγορίας Ι περ. α της παραγράφου 1 του άρθρου 5, εφόσον δεν έχει καθορισθεί άλλου είδους αποζημίωση.
2. Οι αναγνωριζόμενες με τον παρόντα νόμο δαπάνες μετακίνησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα που εντέλλεται τη μετακίνηση. Ειδικότερα, βαρύνουν το προϋπολογισμό του οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου εκδίδονται τα οικεία χρηματικά εντάλματα, ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν οι μετακινήσεις. Δαπάνες μετακίνησης, των οποίων δεν κατέστη δυνατή η πληρωμή τους, δύναται να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους, με την προϋπόθεση ότι είχαν προβλεφθεί οι σχετικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν.
3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται τα δικαιολογητικά, βάσει των οποίων αποδεικνύεται η πραγματοποίηση των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο δαπανών και διενεργείται ο σχετικός έλεγχος από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
4. Τα χρηματικά εντάλματα, που εκδίδονται για την πληρωμή των δαπανών του παρόντος νόμου, εξοφλούνται ατελώς και απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, ασφαλιστικών ταμείων ή τρίτων με την επιφύλαξη της παραγράφου α του άρθρου 25 του παρόντος και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 32 του ν. 2685/1999.
5. Μέχρι την έκδοση των υπουργικών ή κοινών υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, τα σχετικά θέματα εξακολουθούν να ρυθμίζονται από τις ισχύουσες αποφάσεις, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του.

Άρθρο 24

Μη μισθολογικές παροχές

1. Η δαπάνη των μη μισθολογικών παροχών των υπαλλήλων των φορέων, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, αποτυπώνεται εφεξής αναλυτικά στους συντασσόμενους προϋπολογισμούς των φορέων ανά είδος παροχής.
2. Σε κάθε συλλογική σύμβαση, που αφορά στη χορήγηση μη μισθολογικών παροχών, επισυνάπτεται, ως παράρτημα και αναπόσπαστο μέρος αυτής, μελέτη με τον αριθμό των εργαζομένων που αφορά η παροχή, την προκαλούμενη δαπάνη, καθώς και τον τρόπο κάλυψής της.
3. Για τις παροχές κινητής τηλεφωνίας προβλέπεται η καθιέρωση ανωτάτου ορίου χρόνου ομιλίας/χρήσης διαφορετικού ανάλογα με την ιδιότητα του υπαλλήλου, προκειμένου να καλυφθεί η υπηρεσιακή ανάγκη για απρόσκοπτη λειτουργία του φορέα ή της υπηρεσίας με επιβάρυνση του εργαζόμενου για χρήση καθ' υπέρβαση του εν λόγω ορίου. Το όριο του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου.

4. Για τις παροχές που έχουν στόχο τη διασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας των συνθηκών εργασίας, προβλέπεται η χορήγησή τους αποκλειστικά και μόνο σε είδος.

5. Παροχές που αφορούν σε Ασφαλιστήρια Συμβόλαια/Προγράμματα Ιατροφαρμακευτικής Κάλυψης των εργαζομένων, καθώς και σε μειωμένα εισιτήρια, δωρεάν Κάρτες Διαδρομών καλύπτονται αποκλειστικά από ίδια συμμετοχή των εργαζομένων.

Άρθρο 25 **Διατηρούμενες διατάξεις**

Δια τηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις:

α. του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3103/2003 (ΦΕΚ 23 Α΄).

β. του άρθρου 155 του ν. ν. 3566/2007 (ΦΕΚ 117 Α΄).

γ. του άρθρου 184 του ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄).

δ. του άρθρου 23 του ν. 4027/2011(ΦΕΚ 233 Α΄) και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κ.υ.α.

Άρθρο 26 **Κατάργηση διατάξεων - Έναρξη ισχύος**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

Τα άρθρα 1 έως 24 και 32 του ν.2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α΄), με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του παρόντος, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'
ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΑΙ ΝΕΒΙΣ
ΑΛΓΕΡΙΑ
ΑΝΓΚΟΛΑ
ΑΝΤΙΓΚΟΥΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΤΑ
ΑΡΟΥΜΠΑ
ΑΥΣΤΡΙΑ
ΒΕΛΓΙΟ
ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ
ΓΑΛΛΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ
ΔΑΝΙΑ
ΕΛΒΕΤΙΑ
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
ΙΑΠΩΝΙΑ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ
ΙΣΛΑΝΔΙΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ
ΙΣΡΑΗΛ
ΙΤΑΛΙΑ
ΚΟΥΒΕΙΤ
ΚΥΠΡΟΣ
ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ

ΛΙΒΕΡΙΑ
ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
ΜΑΛΤΑ
ΜΟΛΔΑΒΙΑ
ΜΠΑΧΡΕΙΝ
ΜΠΟΝΑΙΡ
ΝΟΡΒΗΓΙΑ
ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ
ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
ΡΩΣΙΑ
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ
ΣΕΡΒΙΑ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ
ΣΕΥΧΕΛΛΕΣ
ΣΛΟΒΑΚΙΑ
ΣΟΥΗΔΙΑ
ΣΥΡΙΑ
ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ
ΦΙΛΑΝΔΙΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'
ΑΓΙΑ ΛΟΥΚΙΑ
ΑΓΙΟΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΓΡΕΝΑΔΙΝΕΣ
ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ
ΑΪΤΗ
ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΑΜΟΑ
ΑΝΓΚΟΥΙΛΑ

ΑΝΔΟΡΑ
ΑΡΓΕΤΙΝΗ
ΑΡΜΕΝΙΑ
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ
ΒΑΝΟΥΑΤΟΥ
ΒΑΤΙΚΑΝΟ
ΒΕΡΜΟΥΔΕΣ
ΒΟΡΕΙΕΣ ΜΑΡΙΑΝΕΣ ΝΗΣΟΙ
ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΒΟΒΙΝΗ
ΒΡΑΖΙΛΙΑ
ΒΡΕΤΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ ΝΗΣΟΙ
ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ
ΓΚΑΜΠΟΝ
ΓΚΑΝΑ
ΓΚΟΥΑΜ
ΓΟΥΑΔΕΛΟΥΠΗ
ΓΡΕΝΑΔΑ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ
ΔΟΜΙΝΙΚΑ
ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ ΚΑΙ ΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ
ΕΣΘΟΝΙΑ
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ
ΙΟΡΔΑΝΙΑ
ΙΡΑΚ
ΙΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΟΥΙΝΕΑ
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ
ΚΑΝΑΔΑΣ
ΚΑΤΑΡ
ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΝΥΑ
ΚΙΡΖΙΓΙΑ

ΚΙΡΙΜΠΑΤΙ
ΚΟΥΒΑ
ΚΡΟΑΤΙΑ
ΛΕΤΟΝΙΑ
ΛΙΒΑΝΟΣ
ΛΙΥΘΟΥΑΝΙΑ
ΜΑΛΙ
ΜΑΡΟΚΟ
ΜΑΡΤΙΝΙΚΑ
ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ
ΜΕΞΙΚΟ
ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ
ΜΟΝΑΚΟ
ΜΟΝΓΚΟΛΙΑ
ΜΠΑΡΜΠΑΝΤΟΣ
ΜΠΑΧΑΜΕΣ
ΜΠΡΟΥΝΕΙ
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ
ΝΗΣΟΙ ΚΕΙΜΑΝ
ΟΜΑΝ
ΟΥΓΓΑΡΙΑ
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ
ΠΕΡΟΥ
ΠΟΛΩΝΙΑ
ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ
ΡΕΪΝΙΟΝ
ΡΟΥΑΝΤΑ
ΣΑΝ ΜΑΡΙΝΟ
ΣΑΟ ΤΟΜΕ ΚΑΙ ΠΡΙΝΣΙΠΕ
ΣΕΝΕΓΑΛΗ
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ
ΣΛΟΒΕΝΙΑ

ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ
ΤΑΥΛΑΝΔΗ
ΤΖΑΜΑΪΚΑ
ΤΖΙΜΠΟΥΤΙ
ΤΟΓΚΟ
ΤΡΙΝΙΝΤΑΝΤ ΚΑΙ ΤΟΜΠΑΓΚΟ
ΤΣΑΝΤ
ΤΣΕΧΙΑ
ΤΥΝΗΣΙΑ
ΥΕΜΕΝΗ
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ
ΧΙΛΗ
ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
ΑΙΘΙΟΠΙΑ
ΑΛΒΑΝΙΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΙΜΟΡ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ
ΒΙΕΤΝΑΜ
ΒΟΛΙΒΙΑ
ΒΟΡΕΙΑ ΚΟΡΕΑ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΟΥΙΑΝΑ
ΓΚΑΜΠΙΑ
ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ
ΓΟΥΙΑΝΑ
ΓΟΥΙΝΕΑ
ΓΟΥΙΝΕΑ-ΜΠΙΣΣΑΟΥ
ΕΚΟΥΑΔΟΡ
ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ
ΕΡΥΘΡΑΙΑ

ΖΑΜΠΙΑ
ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ
ΙΝΔΙΑ
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ
ΙΡΑΝ
ΚΑΜΕΡΟΥΝ
ΚΑΜΠΟΤΖΗ
ΚΙΝΑ
ΚΟΛΟΜΒΙΑ
ΚΟΜΟΡΕΣ
ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ
ΛΑΟΣ
ΛΕΣΟΤΟ
ΛΙΒΥΗ
ΜΑΓΙΟΤ
ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ
ΜΑΚΑΟΥ
ΜΑΛΑΙΣΙΑ
ΜΑΛΑΟΥΙ
ΜΑΛΒΙΔΕΣ
ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ
ΜΙΑΝΜΑΡ
ΜΙΚΡΟΝΗΣΙΑ
ΜΟΝΤΣΕΡΑΤ
ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ
ΜΠΕΛΙΖ
ΜΠΕΝΙΝ
ΜΠΟΤΣΟΥΑΝΑ
ΜΠΟΥΡΓΚΙΝΑ ΦΑΣΟ
ΜΠΟΥΡΟΥΝΤΙ
ΜΠΟΥΤΑΝ
ΝΑΜΙΜΠΙΑ

ΝΑΟΥΡΟΥ
ΝΕΑ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ
ΝΕΠΑΛ
ΝΗΣΙΑ ΜΑΡΣΑΛ
ΝΗΣΟΙ ΚΟΥΚ
ΝΗΣΟΙ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ
ΝΙΓΗΡΑΣ
ΝΙΓΗΡΙΑ
ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ
ΝΙΟΥΕ
ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ
ΟΥΑΛΙΣ ΚΑΙ ΦΟΥΤΟΥΝΑ
ΟΥΓΚΑΝΤΑ
ΟΥΝΔΟΥΡΑ
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ
Π.Γ.Δ.Μ.
ΠΑΚΙΣΤΑΝ
ΠΑΛΑΟΥ
ΠΑΝΑΜΑΣ
ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ
ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ
ΠΑΡΘΕΝΕΣ ΝΗΣΟΙ
ΠΡΑΣΙΝΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ
ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΣΑΜΟΑ
ΣΙΕΡΑ ΛΕΟΝΕ
ΣΟΜΑΛΙΑ
ΣΟΥΑΖΙΛΑΝΔΗ
ΣΟΥΔΑΝ
ΣΟΥΡΙΝΑΜ
ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ
ΤΑΙΒΑΝ

TANZANIA
ΤΕΡΚΣ ΚΑΙ ΚΕΙΚΟΣ
ΤΟΚΕΛΑΟΥ
ΤΟΝΓΚΑ
ΤΟΥΒΑΛΟΥ
ΤΟΥΡΚΙΑ
ΦΙΤΖΙ
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ